

Bronsmedaljen i ett tvåmannalopp

En kvalitativ textanalys av tredjepartiets misslyckande i federala val i USA
sedan 76:e kongressen (1939-1940)

Abstract

This qualitative literature study discusses the political system in the United States with regard to third parties eligibility on a federal level and third option presidential candidates and why they have had difficulties organizing and succeeding in the congressional and presidential elections since the 76th Congress (1939-1940). We analyze this matter alongside the frameworking Duverger's law, contrasting it to the micromega-rule and rational choice theory to further try to understand how complex the third party situation is in the US besides Duverger-esque explanations. The capitalistic sparkle is discussed and how presidential financing through campaign funds as such hurts third party candidates that are challenging Democratic and Republican candidates. Further, the two-party system benefits from manipulative redistricting, ballot access laws and incumbency advantage in the electoral process, further marginalizing third parties. These obstacles may be too much for third parties to overcome if current circumstances stay the same with regard to federal elections.

Nyckelord: tredjepartier, tvåpartisystem, Duvergers lag, Micromega-regeln, Rational Choice Theory

Antal ord: 7549

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	6
2. Teoretiskt ramverk.....	7
2.1 Tidigare forskning.....	7
2.11 Duvergers lag.....	7
2.12 Tredjepartier i USA.....	9
2.2 Bakgrund till teoretisk diskussion.....	10
2.3 Micromega-regeln (eller Duvergers lag uppåtvänd).....	11
2.4 Rational choice theory.....	13
3. Forskningsdesign.....	15
3.1 Metod och material.....	15
3.2 Val av fall.....	15
3.3 Operationalisering.....	16
4. Resultat och analys.....	17
4.1 Tredjepartier i federala val sedan 76:e kongressen.....	17
4.2 Kampanjfinansiering.....	19
4.3 Incumbency advantage.....	20
4.4 Tillgång till valsedlar.....	22
4.5 Gerrymandering.....	23
5. Sammanfattande diskussion.....	24
6. Slutord.....	26
7. Referenser.....	27

1. Introduktion

Det politiska systemet i USA präglas av två stora partier, det republikanska partiet och det demokratiska partiet. Detta har varit fallet under en väldigt lång tidsperiod, även fast demokratin i USA tillåter tredjepartier att utmana dessa. Men varför kan inte tredjepartierna i USA etablera sig i politiken? Den vanligaste förklaring på detta fenomen är den mycket välkiterade *Duvergers lag*, dvs. att stater med majoritära vals system i enmanskretsar tenderar att resultera i att två partier dominerar den nationella politiken (Duverger 1959, s. 217). Samtidigt som detta är en betydande del av förklaringen på vårt forskningsproblem, går det att identifiera ytterligare faktorer som skulle kunna förklara varför just USAs partisystem är präglad av två olika partier. Detta avser vi att undersöka med hjälp av Micromega-regeln och Rational Choice Theory. Vårt forskningsproblem utgår från följande fråga: utöver Duvergers lag, kan USAs tvåpartisystem förklaras med hjälp av Micromega-regeln och Rational Choice Theory?

Metoden vi har valt att använda består framförallt av ett kvalitativt arbetssätt för att samla empiriskt material. Detta arbetssätt omfattas av vetenskapliga dokument från tidigare mer precisa fall som kan hjälpa bygga upp helheten av vårt forskningsprojekt. Nyhetsartiklar angående händelser inom den amerikanska politiken kommer att implementera en aktuell föreställning till uppsatsen och hjälpa till att samla in intervjuer från olika typer av aktörer vilket bidrar till den kvalitativa forskningsmetoden. Syftet med detta forskningsprojekt handlar om att förstå vad som ligger bakom tredjepartiernas misslyckande i federala val i USA utöver Duvergers lag.

För att hålla ett kvalitativt mönster genom hela projektet så har vi gjort en tidsmässig avgränsning vilket innebär att vår analys kommer att belysa händelser från den 76:e kongressen (1939-1940) till nu. Detta är en avgränsning som frekvent används inom forskningen och motiveras i uppsatsens senare delar. Vi har även avgränsat analysen av val till att endast täcka federala val (kongress- och presidentval). Detta då det kan finnas lokala variabler som påverkar resultatet i regionala val samt att huvuddelen av litteraturen kring vårt ämne är fokuserat på just federala val.

2. Teoretiskt ramverk

2.1 Tidigare forskning

2.11 Duvergers lag

I boken *Les partis politiques* (1951) myntade Duverger ett koncept om att valsystem påverkar partisystemet i stater, den s.k. *Duvergers lag*. Denna hypotes har haft ett betydande inflytande inom statsvetenskaplig forskning i den utsträckningen att Benoit noterar att Duvergers lag är den mest undersökta och citerade hypotesen inom valsystems forskning - en hypotes som kontinuerligt analyserats och reproducerats sedan dess myntande 1951 (Benoit 2006, s. 69). Enligt detta menar Duverger att pluralitetsval [i enmanskretsar] så småningom leder till ett tvåpartisystem (Duverger 1951, s. 247). Med andra ord leder majoritära valsystem, exempelvis i USA, till ett tvåpartisystem. Denna hypotes visar en väldigt stark korrelation mellan variablerna, och betraktas enligt Duverger att vara mycket nära en sann sociologisk lag (Duverger 1959, s. 217). Det enda undantaget till denna regel kommer att diskuteras nedan och innefattar vad Duverger kallar för "särskilda omständigheter", vilka är mycket ovanliga (Ibid.).

Det som orsakar dessa utfall delar Duverger in i två kategorier (Benoit 2006, s. 72-73). Den första av dessa är den mekaniska effekten av valsystemet. Den innebär att majoritära valsystem i enmansdistrikt har en stark tendens att skapa en asymmetri mellan antal röster och antal mandat, vilket missgynnar mindre partier och belönar stora, etablerade partier med en oproportionerligt stor del av mandaten (Benoit 2006, s. 73-74; Duverger 1959, s. 246-248). Enmansdistrikt innebär att endast ett parti har möjlighet att vinna ett mandat, vilket marginaliserar mindre partier (Grofman m. fl. 2009, s. 2).

Den andra effekten grundar sig i uppfattningar kring hur den mekaniska effekten ter sig. Duverger talar om den psykologiska effekten på väljare som majoritära valsystem medför, vilket påverkar väljarbeteende (Duverger 1959, s. 247-249). Detta i termer av att väljare och eliter håller sig borta från att rösta, finansiera eller driva mindre partier på grund av den psykologiska uppfattningen att de kastar bort sin röst genom att rösta på ett tredjeparti (Benoit 2006, s. 74-75).

Duvergers lag har överlag en stark förmåga att binda ihop kausalitet och korrelation mellan val- och partisystem. Trots detta finns det vissa undantag som fått forskare att ifrågasätta hypotesens status som "lag". Denna kritik rör sig främst om att Duvergers hypotes undervärderar hur vanligt uppkomsten "särskilda omständigheter" som skulle kunna påverka utfallet av de variabler Duvergers lag är. Empiriskt bottnar motargumenten i de undantagen till regeln som idag existerar, framförallt Kanada, Indien och Storbritannien - stater med majoritära valsystem med enmanskretsar - har trots detta ett partisystem med fler än två partier som kunnat etablera sig i den nationella politiken (Benoit 2006; Blais 2016). Detta skulle delvis kunna förklaras med den sociala kontexten i de angivna stater. Kanada har en stor fransktalande minoritet i Québec som till stor grad stöttar Bloc Québécois och Storbritanniens walesiska och skotska minoriteter har ett betydande stöd för sina respektive minoritetspartier, Plaid Cymru- och Scottish National Party. Dessa undantag ledde till en föreslagen förändring av hypotes i linjer av att Duvergers lag tenderar att producera tvåpartisystem förutom i omständigheter där starka, lokala minoritetspartier existerar (Benoit 2006, s. 76). Vidare erhåller det liberala partiet i Storbritannien en noterbar andel av rösterna i parlamentsvalet, detta trots deras status som ett tredjeparti, delvis på grund av strategisk röstning till följd av missnöje från tidigare röstare av de två stora partierna (Curtice 2009, s. 35-44). Däremot innebär dess andel en mycket låg chans att bilda regering på egen hand.

Ytterligare lyfts sociala strukturer fram som en betydande faktor i hur vissa stater tycks avvika från Duvergers lag. Detta då den psykologiska effekten av hypotesen kan variera från land till land då de sociala förhållandena inom varje stat påverkar hur samhällsaktörer (väljare, politiker, eliter mm.) uppfattar den mekaniska effekten av valsystemet (Benoit 2006, s. 75-77). Benoit lyfter fram detta som en förklaring på varför Indien avviker från Duvergers lag; de sociala klyftorna i form av klass, etnicitet, ideologi mm. har skapat ett system där fler än 2 partier har en reell chans att kandidera inför val (Ibid; Grofman m. fl. 2009, s. 4). På så sätt förklarar valsystemet endast delar av utfallet, medan sociala strukturer förklarar andra variabler, den psykologiska effekten varierar beroende på förväntningar av vad valsystemet kan producera. I stater som Storbritannien med en historik av tredjepartier tenderar de psykologiska uppfattningarna av den mekaniska effekten från valsystem att vara mer positiva än USA, som präglats av tvåpartipolitik under majoriteten av det senaste århundradet. Grofman m. fl. hävdar å andra sidan att USA är det enda landet som följer Duvergers lag till fullo, och att alla andra stater avviker från hypotesen på någon eller flera punkter (Grofman m. fl. 2009, s. 2-6).

Duvergers lag är alltså en högt inflytelserik hypotes inom valsystems forskning, mycket på grund av dess höga, om än omstridda validitet och reliabilitet i att förutse samband mellan val- och partisystem. Trots detta finns det nämnvärda undantag till hypotesen, vilka ifrågasätter den deterministiska naturen av namnet "Duvergers lag". Duverger själv påstod att han aldrig hade som intention att benämna fenomenet som en lag, utan snarare ett mycket starkt samband (Benoit 2006, s. 77-79). Med andra ord är hypotesen, till skillnad från dess namn, inte en deterministisk lag, utan snarare en stark tendens som under vissa förutsättningar har betydande undantag.

2.12 Tredjepartier i USA

Collet (1996) skriver att det funnits en ökande forskning kring stabiliteten av USAs tvåpartisystem med fokus på tredjepartier och väljarbeteende sedan 1960-talet (Collet 1996, s. 431). Denna forskning har ökat i omfång och djup sedan dess och idag finns flera studier som fokuserar på specifika delområden av huvudämnet. Forskning från Hirano & Snyder, Jr. (2007) fokuserar på sambandet mellan stora partiers politik och tredjepartiernas röstantal. Med hjälp av statistik från 1890 till 1970 fokuserat på tredjepartikandidaters valbarhet, kunde forskarna utläsa en tydlig minskning i andel tredjepartiröster samt mandat från 1890-1920 jämfört med 1940-1970. Exempelvis blev fem gånger så många tredjepartikandidater invalda i kongressen mellan 1890-1920 än 1940-1970 samtidigt som tredjepartier som kandiderade till kongress- samt guvernörsväl mellan 1890-1920 erhöll mer än 10% av alla röster i 16 stater, jämfört med ingen mellan 1940-1970 (Hirano & Snyder, Jr. 2007, s. 1). Hirano & Snyder drog slutsatsen att den minskande andelen tredjepartiröster under 1900-talets andra halva i stor mån berodde på att Demokraterna tagit idéer från tidigare tredjepartier på vänstersidan av politiken, i synnerhet med New Deal som startskott (Hirano & Snyder, Jr. 2007.). På så sätt lyckades Demokraterna få ett ökad väljarstöd på bekostnad av mindre partier.

Gerring (2005) pekar på federalism som en viktig variabel i detta. Gerring identifierar att det inom stater med majoritära valsystem, finns det ett positivt samband mellan federalism och andel röster samt mandat för tredjepartier, där USA till synes är undantaget. Anledningen bakom detta, menar Gerring, är förskjutningen från regional och lokal politik till nationell politik under 1900-talet (Gerring 2005, s. 97-98). Gerring redogör för tredjepartiernas relativa succé under 1800-talet och början av 1900-talet, delvis som ett resultat av det federala

systemet vilket gav mindre partier en större regional förankring. Under början av 1900-talet menar Gerring att den amerikanska federalismen minskade, drivet av högre skatter och ett större spenderande från den federala regeringen, vilket fick effekten att sätta nationell politik i centrum i kontrast till lokal politik.

Mer övergripande studier har på senare tid gjorts, i syfte att belysa alla faktorer som kan påverka tredje partiets förutsättningar i val. I boken *“Third Party Blues: The Truth and Consequences of Two-Party Dominance”* (2011) skriver Scot Schraufnagel att forskning kring tredjepartier i USA i stor mån varit normativt inriktad och otillräcklig från ett analytiskt perspektiv. I ovanstående bok genomför Schraufnagel, en generell analys kring de institutionella hinder som tredjepartier ställs inför både på och utanför valdagen i USA. Dessa barriärer handlar framförallt om en kampanjfinanslag utan ett tak, vilket i stor grad skapar förutsättningar för tvåpartidominans; en minimigräns av signaturer för att ett tredjeparti ska dyka upp på valsedeln; och slutligen det majoritära valsystemet i enmansdistrikt samt hur tvåpartisystemet manipulerar detta till sina fördelar (Schraufnagel 2011).

2.2 Bakgrund till teoretisk diskussion

Vi ämnar att besvara frågeställningen med hjälp utifrån teorierna om rational choice och micromega-regeln. Eftersom att fenomenet kring tredjepartiernas elektoral misslyckande i USA berör flera olika punkter inom statsvetenskaplig forskning anser vi att ett brett teoretiskt ramverk gynnar oss i analysen av det valda fallet. Då en av de huvudsakliga aspekterna kring tredjepartiets begränsade inflytande i amerikansk politik handlar om väljarnas uppfattning om att en röst på ett tredjeparti är en bortkastad röst anser vi att rational choice lämpar sig väl för att förklara delar av detta fenomen. Ett resultat av den mekaniska och psykologiska effekten av Duvergers lag rör sig i linjer som är väldigt nära teoretiseringarna kring rational choice, och genom att tillämpa teorin på empirin kan vi sätta perspektiv och en vetenskaplig förankring på vårt forskningsproblem.

Samtidigt som rational choice har flera styrkor i att logiskt förklara samband inom vårt fall, är synfältet som teorin tillämpar relativt smalt, och täcker således inte hela analysområdet som vi ämnar att belysa. Med anledning av detta har vi även valt att introducera micromega-regeln som teoretiskt ramverk för besvarandet av vår forskningsfråga. Genom att vända på Duvergers lag och även undersöka hur partisystemet formar valsystemet, kan vi nå nya insikter kring hur tvåpartisystemet i USA inte endast består på grund av legislaturens konstellation, utan även som resultat av partisystemets valsystemslagar, som i

varierande grad är förankrade i självintresse. Vidare anser vi att det bästa sättet att kritiskt granska Duvergers lag, är att använda oss av denna hypotes, men titta på den från en annan vinkel för att möjligtvis producera ett annat resultat.

2.3 Micromega-regeln (eller Duvergers lag uppåtvänd)

Inom statsvetenskaplig forskning med speciell inriktning på val- och partisystem har fokuset länge legat på att förklara hur valsystem formar partisystem (Colomer 2017, s. 69-70). Ett framträdande verk inom detta, som beskrivit ovan, är Maurice Duvergers hypotes om att majoritära partisystem i enmansvalkretsar leder till ett tvåpartisystem (Duverger 1951; 1959). Stora initiativ har gjorts för att kritiskt granska, omformulera och reproducera Duvergers lag, men det är endast under det senaste årtiondena som forskare i allt större grad ämnat att omfattande undersöka Duvergers hypotes från en alternativ infallsvinkel - att partisystem också formar valsystem (Colomer 2017, s. 69). Detta trots att Colomer lyfter fram flera tidiga teoretiseringar kring fenomenet från 1950-talet framåt (Colomer 2005, s. 1). Teorin kring detta fenomen, trots dess forskningsrelevans, har inget enstaka samlingsnamn. Vissa forskare kallar konceptet för "micromega-regeln", fenomenet att stora föredrar det små, och små föredrar det stora (Colomer 2004; 2017). Vad detta innebär i termer av valsystem är framförallt att stora partier föredrar små institutioner i syfte att exkludera mindre partier, medan mindre partier föredrar större institutioner i syfte att bli inkluderade (Colomer 2004, s. 3). Andra hänvisar till detta fenomen som Duvergers lag uppåtvänd, då de Duvergers oberoende och beroende variabler byter plats (Colomer 2004; 2005).

Micromega-regeln avser som tidigare etablerat att utformningen av ett valsystem snarare är en konstruktion och effekt av existerande partisystem än vad Duvergers lag initialt menade, samtidigt som Duvergers hypotes att valsystem påverkar partisystem fortfarande framhålls - om än i mindre grad. Colomer beskriver att, i utvecklingen av demokratier på 1800-talets andra halva, var det de redan existerande partierna som stiftade lagarna, reglerna och valde utformningen av valsystemen, och inte vice versa (Colomer 2017, s. 71-72). Med andra ord formades de unga demokratierna på 1800-talet av de existerande, stora partierna, som med sina valsedelsreformer och legislatorsomritningar satte en betydande prägel på valsystemet (Ibid.). Vidare stipulerar micromega-regeln att de existerande partierna agerar i egenintresse för att skydda sin egen makt i kontrast till att utvidga den politiska arenan till att inkludera fler partier (Colomer 2017, s. 73). Detta genom att de etablerade partierna stiftar lagar som gynnar sina egna chanser i framtida val vilket marginaliserar mindre partier och

främjar ett valsysteem som oproportionerligt fördelar mandat till medlemmarna i det gällande partisystemet (Benoit 2006, s. 78). Colomer belyser forskning från lagändringar i avseende till presidentvalsysteem i Latinamerika, där forskare kunde observera att de stora partierna föredrog ett majoritært systeem, medan mindre partier föredrog ett systeem med flera valomgångar för att skapa incitament för mindre partier att konkurrera (Colomer 2017, s. 73-74).

Trots att partisystemet har makten att förändra valsystemet finns det begränsningar på i vilken grad detta kan ske. I flera stater existerar det institutionella hinder som exempelvis kravet på en supermajoritet eller folkomröstning för att ändra fundamentala delar av det elektoral systemet. Vidare agerar normer om demokratiska ideal, rättigheter och rösträtt som ytterligare bålverk mot partisystemets makt över legislaturen. I stater som inte har motsvarande regler och barriärer för ändring av valsysteem, riskerar partiernas självintresse att styra över denna utformning i en mycket stor grad, vilket kan få stora implikationer, däribland genom att missgynna mindre partier (Colomer 2017, s. 74; 82). Colomer hänvisar till Benoits (2004, 2007) teoretisering att partiers huvudmål är att maximera sina mandat (Colomer 2017, s. 77). Benoit menar att valsystems lagar ändras när a) flera partier har tillräckligt med mandat för att ändra dessa; och b) resultatet leder till att existerande partier gynnas i form av en fördelaktig mandatfördelning för de existerande partierna (Ibid.). Denna modell kan förklara varför de elektoral lagarna som stiftas av partisystem ofta gynnar de existerande och etablerade partierna snarare än mindre och exkluderade partier. I majoritära, tvåpartisystem kan detta framförallt leda till att de två stora partierna har så pass stor makt att detta inte går att omvända. Colomer menar däremot att partier i majoritära system kan föredra proportionell representation om ingen av partierna är säkra på att de kan nå en majoritet i valen (2005; 2017, s. 77).

I sin helhet ämnar forskare inom micromega-regeln att angripa och kritiskt granska Duvergers lag från en uppåtvänd vinkel, där partisystemets påverkan på valsysteem belyses till skillnad från det traditionella motsatta. Trots att Duvergers hypotes om att valsysteem påverkar partisystem accepteras inom ovanstående teori, försöker micromega-regeln påminna om att detta är ett ömsesidigt förstärkande fenomen. Colomer menar att kausaliteten mellan val- och partisystem är dubbel; majoritära valsysteem leder till ett tvåpartisystem, vilket i sin tur leder till att partierna stiftar elektoral lagar som främjar detta system. (Colomer 2005, s. 4). På så sätt tenderar valsysteem att endast förstärka existerande partisystem, snarare än att på helt egen hand formera en ny konstellation av partier på ett mekaniskt sätt (Colomer 2004, s. 4).

2.4 Rational choice theory

Rational choice theory har inom statsvetenskap använts för att studera olika samhällsfenomens uppståndelse i jakt på möjliga förklaringsmodeller, och har präglad statsvetenskaplig forskning sedan andra halvan av 1900-talet, delvis på grund av dess logiska sätt att ge perspektiv och förklara samhällsfenomen som väljarbeteende, formandet av politiska koalitioner och flera andra samhällsinteraktioner mellan aktörer (Monroe 2001, s. 153; Petracca 1991, s. 290). Med sina rötter i Adam Smiths teoretiseringar kring mikroekonomi är huvudantagandet inom rational choice theory att alla aktörer agerar rationellt och utifrån tillgänglig information genomför en analys av de potentiella vinster och kostnader som agerande innebär (Monroe 2001, s. 152; Petracca 1991, s. 289). I den smalaste benämningen av fenomenet agerar en aktör rationellt när den potentiella vinsten är högre än den initiala kostnaden.

I takt med utvecklingen av teorin inom statsvetenskaplig forskning, har konceptet att agera rationellt breddats till att innefatta olika teoretiseringar av begreppet, från utilitetsmaximering utifrån sina omständigheter till ett målinriktad, strategiskt beteende (Monroe 2001, s. 152-153). Monroe skriver att, trots de olika sätten att conceptualisera rationellt agerande, går det att utläsa 7 underliggande antaganden som sammankopplar alla subteorier av rational choice:

- 1) Aktörer strävar efter mål
- 2) Dessa mål speglar aktörens uppfattade egenintresse
- 3) Aktörers beteende resulterar i att aktören fattar ett medvetet val i processen
- 4) Individerna är den grundläggande samhällsaktören som föremål för analys
- 5) Aktörer har preferenser som är stabila och konsekventa
- 6) Om aktören ställs inför flera alternativ, kommer den att välja det alternativ med högst utilitetsmaximering
- 7) Aktörer är informerade av sina alternativ och de potentiella implikationerna av dessa (Monroe 2001, s. 153)

Aktörer agerar med andra ord utifrån självintresse med hjälp av tillgänglig information för att fatta beslut som leder till högst potentiella vinster i relation till kostnader.

I avseendet demokrati- och elektoral forskning har "*An Economic Theory of Democracy*" av Anthony Downs (1957) haft ett mycket stort avtryck på conceptualiseringen och studerandet av rational choice. Downs skriver att huvudmotivet för politiska aktörer som

kandiderar till offentligt ämbete är personliga; tillgången till inkomsten, makten och prestige som en offentlig position kan innebära (Downs 1957, s. 137). På så sätt agerar partier på ett egoistiskt sätt som maximerar deras vinster (röstantal) och inte nödvändigtvis utifrån deras ideologiska uppsättning.

Rational choice har fått kritik för att vara för snäv i sin syn på aktörers agerande. Rational choice säger jämförelsevis lite om vad som leder till att aktörer former preferenser eller hur aktörer överväger val under osäkra omständigheter där aktören bland annat inte har tillräckligt med information för att fatta ett sant rationellt beslut (Monroe 2001, s. 153-154). Monroe lyfter fram Herbert Simons (1984) koncept om bunden rationalitet, ett begrepp som förklarar hur människor ibland fattar irrationella beslut i syfte att tillfredsställa sina mål snarare än maximera sin utilitet (Simon 1984). Under denna process kan individen utveckla vissa preferenser som påverkas av kultur, historia, kontext mm. snarare än endast rationellt tänkande (Monroe 2001, s. 154; Simon 1984). Med andra ord präglas individers beslut, utöver rationalitet, också av deras världsuppfattningar samt känslomässiga faktorer. Faktorer som otillräcklig information eller att individen selektivt väljer vilken information som är relevant kan också påverka denna process (Monroe 2001, s. 155). Det går alltså inte att anta att individer i alla lägen agerar helt rationellt, menar kritiker till rational choice theory.

I sin helhet har rational choice sina begränsningar där den har sina styrkor. Där teorin å ena sidan lyckas, på ett logiskt och metodiskt sätt förklara vissa samband inom samhällsaktörers interaktioner, gör dess jämförelsevis snäva synfält att vissa andra betydande faktorer missar analysens ramar. Med det i åtanke skapar rational choice theory en stabil och säker grund för ett teoretiskt ramverk samtidigt som andra teorier och koncept kan styrka bredden och djupet av analysen som komplement till rational choice theory.

3.   Forskningsdesign

3.1 Metod och material

Den huvudsakliga delen av denna uppsats består av en kvalitativ textanalys av olika slag. Denna textanalys kommer att innehålla material från framförallt akademiska böcker samt artiklar, men även icke-akademiska texter från politiska analytiker skrivna i populärvetenskapliga syften. Vidare kommer vi att tillämpa kvantitativa metoder som komplement till den kvalitativa textanalysen (Esaiasson m.fl 2017, s. 199-205). Relevant statistik med speciellt fokus på federala val kommer löpandes sätta det kvalitativa i perspektiv samt ge en empirisk grund åt de teoretiska antaganden som presenteras (Esaiasson m.fl 2017, s.211-215). Detta kan vara helt avgörande för att bygga upp textens validitet. Validiteten kan vara det absolut svåraste att hantera eftersom det är en del som bidrar väldigt mycket till forskningsprojektets generalisering. Eftersom vårt forskningssyfte är att bidra med ett perspektiv som ska kunna generaliseras för att användas i andra forskningsfrågor eller vidare forskning så är det högst viktigt för oss att kunna ha en uppsats vars validitet är så stark som möjligt (Esaiasson m.fl 2017, s. 58-62).

Genom vår metod avser vi att analysera vår forskningsfråga med hjälp av micromega-regeln och rational choice theory som teoretiskt ramverk. Med detta som utgångspunkt, ämnar vi att koppla samman våra teorier med det valda empiriska forskningsfallet på ett metodiskt och vetenskapligt tillvägagångssätt.

3.2 Val av fall

Vår studie är begränsad till att endast undersöka tredjepartiernas möjligheter och hinder i USA. Motivet till användning av detta val är för att bidra med validitet till forskningsprojektet. USA är unikt i avseendet att det, som en stor federal demokrati med ett majoritärt valsysteem, präglas av ett tvåpartisystem under det senaste århundradet i synnerhet. Då majoritära system tenderar att leda till tvåpartisystem, sticker USA ut bland mängden då andra stater med liknande politiska system, exempelvis Storbritannien, Kanada och Indien - i kontrast till USA - alla har åtminstone ett tredjeparti med mandat på federal nivå. Genom att fokusera på att analysera val inom USA där tredjepartier hade störst inslag i politiken i form av röster, men ändå inte lyckades ta några mandat, kan vi testa våra teorier till sina yttersta gränser.

3.3 Operationalisering

Vi har i tidigare delar tagit fram teorier för att analysera tredjepartier i USA och försöka förstå varför de inte kan etablera sig i amerikansk politik på federal nivå. Teorierna ska på ett objektivt sätt användas som verktyg för att kunna operationalisera datan som vi har granskat och använt. Våra huvudkoncept inom vardera teori kommer att operationaliseras på följande sätt:

Micromega-regeln kommer att operationaliseras genom att analysera lagar och koncept som drivits fram att tvåpartisystemet, exempelvis gerrymandering, kampanjfinansreformer och tillgång till valsedlar.

Rational choice theory kommer att operationaliseras genom att analysera intentionerna bakom dessa beslut. Exempelvis kommer vi att titta på motiven bakom kampanjfinansreformen för att på ett vetenskapligt sätt bryta ut motiv och handlande i syfte att komma fram till vad som skulle kunna ligga bakom de empiriska resultaten.

4. Resultat och analys

4.1 Tredjepartier i federala val sedan 76:e kongressen

Sedan den andra halvan av 1900-talet har tredjepartiernas ställning i amerikansk federal politik noterbart försvagats. Schraufnagel menar att den 76:e kongressen (1939-1940)

markerar en period där tredjepartirepresentation på en reell nivå försvann (Schraufnagel 2011). Sedan dess har endast en handfull av tredjepartikandidater valdes in i kongressen (U.S. Senate, 2023) samtidigt som tredjepartier aldrig vunnit en tillräcklig mängd med elektorsröster i presidentvalen för att reellt utmana Demokraterna och Republikerna till Vita Huset. Trots detta finns det vissa val under denna perioden där tredjepartier i större utsträckning kunnat sätta sin prägel på politiken. Dessa val är i synnerhet presidentvalen 1948, 1968, 1980, 1992, 1996 och 2000 (Burden & Jones 2009, s. 50).

Tredjepartiets relativa framgång i presidentvalen 1948 genom Strom Thurmond och 1968 genom George Wallace berodde i stor grad på grund av dess starka regionala förankring. Både Thurmond och Wallace byggde huvuddelarna av sina valkampanjer på att motsätta sig desegregation och medborgarrättsrörelsen, vilket attraherade ett stort stöd i flera södra stater, men mycket begränsat stöd i alla delstater som helhet (Abramson m.fl. 1995, s. 353-354; Schraufnagel 2011, kap. 2). Sammanlagt erhöll Thurmond och Wallace 2,4% respektive 13,5% av de totala rösterna varav 39 respektive 46 elektorsröster, alla från sydstater (Ibid.).

Tredjepartikandidaterna i valet 1980 genom John B. Anderson, 1992 samt 1996 genom Ross Perot och 2000 genom Ralph Nader hade ett mer utspridd stöd som inte var begränsat till en region likt Thurmond 1948 och Wallace 1968. Även om Anderson fick 6,6% av rösterna i presidentvalet 1980 - nästan tre gånger så mycket som Thurmond 1948 - erhöll han inga elektorsröster, detta på grund av den stora utspridningen av väljarstöd för Anderson vilket resulterade i att han inte uppnådde en pluralitet i någon delstat (Abramson m. fl. 1995, s. 353). Naders kampanj 2000 nådde ett liknande öde i avseendet elektorsröster, med 2,74% av de totala rösterna men inga elektorsröster. Naders medverkande som tredjeparti i valet 2000 har däremot fått uppmärksamhet för andra anledningar än hans egna partis elektorala framgångar. Presidentvalet 2000 resulterade i en rekordjäm elektronfördelning där den republikanska kandidaten, George W. Bush besegrade demokraten Al Gore med 271 elektorsröster mot 266 genom att vinna delstaten Florida med 538 fler röster än hans politiska motståndare. Detta samtidigt som Nader, en kandidat på vänsterskalan av politiken, vars väljare till stor grad bestod av missnöjda f.d. väljare för Demokraterna som vid en utebliven kandidatur av Nader antagligen röstat på Clinton, fick 97 488 röster i Florida, vilket skapade diskussioner kring att Nader tippat valet i Bushs favör och därmed spelat en avgörande roll i vem av Bush och Gore som blev invald som president (Burden & Jones 2009, s. 50-51). Påståendet att Nader avgjorde valet är däremot omstritt, där kritiker menar att Nader-väljare i en relativt stor utsträckning också kom från missnöjda republikaner, samtidigt som

kandidaturen av Pat Buchanan, en konservativ högerkandidat, även lär ha attraherad väljare från det Republikanska partiet vilket skapar tvivel kring att Nader var den avgörande orsaken till att Bush vann Florida (Herron & Lewis 2006; Burden 2001).

Det närmaste ett tredjeparti kommit att utmana Demokraterna och Republikanerna i ett presidentval under vår avgränsning är genom Ross Perot 1992. Perots i stor mån självfinansierade kandidatur (L.A. Times, 1992) lyckades ackumulera signifikant momentum under valåret 1992, och i en undersökning som gjordes i juni 1992, ledde Perot i prognosen om presidentvalet med 39%, före den republikanske kandidaten George H.W. Bush med 31% och demokraten Bill Clinton med 25%, något en tredjekandidat aldrig lyckats uppnå sedan Gallup inledde sina väljarmätningar sex årtiondena tidigare (The New York Times, 1992). Genom att etablera sig som ett alternativ till den traditionella Washington-politiken styrd av det republikanska och demokratiska partiet, lyckades Perot attrahera väljare från båda sidorna av det politiska spektrumet. Dessutom kunde Perot utnyttja den svaga ekonomin till sin fördel för att vinna röster, framförallt på bekostnad av den sittande presidenten Bush (Alvarez & Nagler 1995). Denna exponering och det ökade väljarstödet resulterade i att Perot medverkade i tre tv-sända debatter inför valet tillsammans med Bush och Clinton som andra (efter Anderson 1980) och senaste tredje partikandidat i historien att medverka i dessa (Eisner 1993, s. 981-983). Perots valkampanj, den mest framgångsrika tredje partikandidaturen inom ramarna för vår avgränsning, lyckades uppnå 18,9% av rösterna (Abramson m. fl. 1995, s. 353). Trots Perot's stora väljarstöd i alla 50 delstater lyckades han inte vinna några elektorsröster och reellt utmana tvåpartisystemet i elektorskollegiet. 1996 kandiderade Perot återigen, men lyckades inte nå upp till ribban han satte fyra år tidigare - däremot fick kandidaten 8.4% av de totala rösterna - återigen utan elektorsröster.

Från Thurmond till Wallace till Anderson till Perot till Nader - alla framgångsrika tredje partikandidater i jämförelse med andra val. Trots detta lyckades ingen av dessa kandidater med att reellt utmana tvåpartisystemet i USA, även om de alla till viss grad påverkade utfallet av valet i helhet. I nedanstående delar kommer vi att diskutera vad som kan ligga bakom detta misslyckandet av tredjepartier att få genomslag i den amerikanska politiken på en federal nivå. Vad finns det för förklaringar, utöver Duvergers lag som kan besvara vår forskningsfråga?

4.2 Kampanjfinansiering

Valkampanjen är en av de viktigaste delarna för att kandidaterna ska få röster i det amerikanska presidentvalet. En fundamental del av detta är finansiering av dessa verksamheter. Vad detta kan vara är ett tecken på USA:s liberalistiska anda, men detta har en kapitalistisk sida som måste tas upp för att förstå hur mycket finansieringen spelar roll i vinnande av valet och hur tredjepartiernas chanser påverkas av detta. Att presidentkandidaternas politiska åsikter och ståndpunkter sprids är otroligt viktigt för att få röster men i ett land som USA:s där politikernas personlighet spelar mer roll än något annat så krävs det en mycket stor kampanj för att sprida kandidatens personlighet för att vinna röster. McDonald lyfter fram att val i USA är personbaserat snarare än partibaserade, vilket sätter kandidaten i centrum för väljarna (McDonald 2009, s. 67).

Kampanjen är en stor investering för de flesta kandidaterna, i senaste presidentvalet spenderade kandidater 4,1 miljarder dollar på de 24 månaderna då kampanjen varade (Federal Election Commission, 2021). År 2010 beslutade den högsta domstolen i USA i fallet "Citizens United v. FEC" att upphäva tidigare regleringar till kampanjfinansiering rörande kontributioner från företag och unioner (Citizens United v. FEC, 2010). Detta beslut försvarades på yttrandefrihetsgrunder kopplade till första tillägget till konstitutionen, men blev även mycket kritiserat eftersom det ger mer förmögna kandidater fördelen då det då får möjligheten att föra en ännu större kampanj, däribland av dåvarande president Barack Obama i hans årliga State of the Union Address samma år (Obama 2010). Detta påverkar oftast tredjepartier och andra självständiga kandidater mer då deras ekonomiska stöd oftast är mindre än kandidater som representerar antingen demokraterna och republikanerna. Detta visar på att den finansiella delen av den federala politiken i USA är otroligt viktig för att få inflytande. Med andra ord går valbarheten av en kandidat och storleken på dess plånbok närmast hand i hand i federala val i USA, vilket marginaliserar tredje partier. Motargumentet mot detta hade till exempel varit Ross Perot som år 1992 fick mycket inflytande och nästan 20 miljoner röster vilket motsvarade ca 19 procent av alla röster. Men ett svar på detta motargument är väldigt simpelt, Perot var otroligt förmögen och finansierade sin kampanj med egna pengar. Med detta sagt så måste man också ta hänsyn till att detta var innan Citizens United v. FEC beslutades i Högsta domstolen. Och faktumet att ingen tredjekandidat som kandiderat efter lagen togs bort 2010 har lyckats prestera så bra i det amerikanska presidentvalet som Ross Perot gjorde i valet 1992 kan delvis bero på detta.

En annan central faktor i finansieringen av valkampanjer är minimigränsen för att få federal matching funds. Enligt lagstiftning måste ett tredjeparti erhålla åtminstone 5% av de totala rösterna för att vara tillgängliga för dessa finanser inför valet därpå (Federal Election Commission, 2021). Detta innebär att tredjepartier för kan erhålla större finansiella möjligheter under normala omständigheter först efter att de fått minst 5% av rösterna i ett val - något som sällan uppnås.

Alla dessa faktorer visar på tvåpartisystemets makt över finansaspekten av elektoralpolitik i USA i linje med micromega-regeln. Dessa lagar är alla stiftade - inte med mål att marginalisera tredjepartier som huvudsak - utan snarare som resultat. På så sätt stärker tvåpartisystemet sin egen position inom den amerikanska demokratin på bekostnad av tredjepartiernas chanser att slå igenom. Dessa lagar kan även förstås utifrån rational choice theory som ett försök av en aktör att agera utifrån sina intressen för att maximera sin utilitet, i detta där aktörerna är Demokraterna och Republikanerna och utiliteter är möjligheter att vinna federala val i vårt fall.

4.3 Incumbency advantage

Incumbency advantage är ett fenomen i framförallt USA som innebär att den sittande kandidaten vid ett omval har en fördel över sin motståndare. McDonald menar att i USA röstar väljare främst på personer snarare än partier, vilket leder till att enskilda kandidater får större makt att forma sin egen kampanj och avvika från partilinjen för att etablera sin egen kampanj (McDonald 2009, s. 67). Val med personer i centrum sätter kampanjandet i fokus; en central del av en valrörelse är att etablera sig som en stark kandidat genom sin valkampanj. Det beräknas att en sittande kandidat i genomsnitt erhåller 8-10 procentenheter fler röster än en icke-sittande kandidat, däremot har denna trenden minskat under de senaste årtiondena (Ibid.). Detta kan kopplas till att sittande kandidater oftast är mer välkända än sina motståndare samtidigt som kandidaten i genomsnitt har större kontakt med donatorer och kampanjfinansiärer samt inflytelserika aktörer i civilsamhället, vilket skapar goda förutsättningar för att vinna val (McDonald 2009, s. 68-69). Cox och Katz menar att incumbency advantage har två effekter som gynnar den sittande kandidaten i val: 1) den direkta effekten, vilket är ett resultat av de resurser som den sittande kandidaten har till sitt förfogande (name recognition, finanser, kontakter); och 2) den indirekta effekten, även kallat "scare-off"-effekten, vilket innebär att andra starka kandidater väljer att inte utmana den

sittande kandidaten då fördelen av incumbency advantage upplevs vara för stor för att övervinna (Cox & Katz 1996). Starka kandidater väntar istället tills den sittande kandidaten lämnar sin post innan de går till val på denna, vilket leder till att sittande kandidater ofta utmanas av svaga eller inga kandidater.

Detta fenomen som gynnar sittande kandidater kan skapa en cirkel som missgynnar tredje partikandidater. Detta till stor del då kongressen, som tidigare etablerat, består av representanter från Demokraterna och Republikanerna till fullo med undantag till 3 senatorer: Bernie Sanders i Vermont, Angus King i Maine och Kyrsten Sinema i Arizona. Detta innebär att det endast är tvåpartisystemet som kan ta vara på fördelarna med incumbency advantage, vilket innebär ytterligare hinder för tredje partikandidater. Att tvåpartisystemet kunnat utnyttja dessa institutioner till sin fördel - om än också på varandras bekostnad - kan förstås med hjälp av micromega-regeln. Detta då det existerande partisystemet fått en effektiv inverkan på hur väljarpreferenser genereras genom att använda sig av de institutionella resurser i avseendena finanser och exponering för att skapa fördelar för sig själva, vilket höjer tröskeln för utmanare, i synnerhet tredjepartier som redan har odds mot sig. Fortsättningsvis kan detta fenomen jämföras med den psykologiska effekten av Duvergers lag. Med dessa förutsättningar, kombinerat med utformningen av legislaturen och valsystelet, ger det ytterligare incitament och skapar kognitiva preferenser för väljare att ignorera tredjepartier. Detta genom att den personbaserade politiken leder till att den sittande kandidaten får oproportionerligt stort medialt uppmärksamhet, vilket skulle kunna innebära att väljare upplever en bunden rationalitet, där den sittande kandidaten upplevs som mer välkvalificerad än motståndare från tredjepartier. Då aktörer, enligt rational choice theory agerar rationellt utifrån tillgänglig information, kan denna information vara förvanskad och inte måla en hel bild av verkligheten. Med andra ord kan väljare uppfatta att rösta på sittande kandidater som ett mer rationellt val än vad det egentligen är på grund av kognitiv partiskhet i linjerna med bunden rationalitet. Resultatet blir att det blir ännu mindre rationellt att rösta på en kandidat från ett tredjeparti, som i nästintill samtliga val på federal nivå inte är sittande kandidater.

4.4 Tillgång till valsedlar

En annan del av den finansiella faktorn i val är tredjepartiets möjligheter att dyka upp på valsedlarna på valdagen. Detta är mycket kostsamt för tredjepartier: Lewis-Beck & Squire

lyfter fram att John B. Anderson var tvungen att spendera halva sin kampanjbudget för att hamna på valsedlarna i alla 50 stater (Lewis-Beck & Squire 1995, s. 419). I koppling till detta, undersöker Lewis-Beck & Squire (1995) lagarna kring röstning i sin analys av tredjepartiernas omständigheter i USA. De lyfter fram lagen om sluten omröstning, som samtliga stater antog och verkställde vid 1900, som en stor faktor i minskandet av väljarstöd för tredjepartier (Lewis-Beck & Squire 1995, s. 419). Då lagen om sluten omröstning å ena sidan har stora kvalitéer i minskandet av korruptionsrisk samt demokratiska rättigheter att rösta hemligt, menar Lewis-Beck & Squire att tredjepartier blev offer i avseendet att många försvann från valsedeln då minimikriterier för vilka partier som fanns med på valsedeln infördes av praktiska skäl från staterna. I sin slutsats, menar textförfattarna att detta är ett exempel på hur tvåpartisystemet skapar institutionella barriärer för att hålla tredjepartier ute ur politiken (Lewis-Beck & Squire 1995). Vidare menar Bowler m. fl. att tvåpartisystemet agerar som en oligopoli genom att stänga ute tredjepartier för att skydda sina egna intressen (Bowler m. fl. 2009, s. 138-139).

Detta fenomen belyser micromega-regeln i sitt essä. Då detta fenomen delvis uppstått av praktiska skäl som resultat av Duvergers lag, går det även att utläsa partisystemets centrala roll i marginaliseringen av tredjepartier vid röstningsbåset. På det teoretiska planet agerar partisystemet utifrån sina egna intressen genom att stifta lagar som skyddar deras egna position. I praktiken kan lagen om sluten omröstning förstås utifrån demokratiska aspekter, men minimigränserna för att komma med på valsedeln som det medför kan tolkas som ett godtyckligt försök från Demokraterna och Republikanerna att skydda sin egen makt på valdagen. Downs menar att medborgarna i en demokrati agerar rationellt när de röstar utifrån det partiet som gynnar de själva mest (Downs 1957, s. 138). Genom att systematiskt exkludera tredjepartier från valsedeln, förstärks den mekaniska och psykologiska effekten av Duvergers lag, och en röst på ett tredjeparti upplevs som bortslösad i högre grad. Detta skapar en situation där väljare rationellt inte upplever att en röst på tredjepartier gynnar de själva, då denna röst inte återspeglas i mandatfördelningen. På så sätt skapar lagarna kring valsedeltillgång ytterligare barriärer för tredjepartier samtidigt som det skyddar tvåpartisystemets position. Resultatet av detta blir att tvåpartisystemet förstärks. Med hjälp av en regressionsanalys, lyckades McDonald hitta ett starkt samband mellan svårigheter för tredjepartier att dyka upp på valsedlarna och andel röster för tredjepartier (McDonald 2009, s. 139). I stater med en hög minimigräns och andra krav på tredjepartier hade tredjepartier som svårast att slå igenom, särskilt i delstaten Alabama som har strikta krav på signaturer för att

synas på listan (McDonald 2009, s. 138). Detta är ett typexempel på hur micromega-regeln i praktiken kan se ut, där partisystemet formar valsystems konstellation till sin egen fördel.

4.5 Gerrymandering

Ytterligare en faktor som skadar tredjepartiernas chanser att bli invalda i federala val är omritningen av valdistrikt, även kallad gerrymandering. Detta innebär att valdistrikt omritas och manipuleras av ett parti för att maximera sina egna chanser att vinna val inom ett område - detta rita distrikt som samlar stora delar av motståndarpartiets väljarbas inom ett enstaka distrikt eller genom att sprida ut motståndarpartiets väljarbas över flera olika distrikt där de tillsammans inte kan nå en pluralitet (McDonald 2009, s. 69). Eftersom att denna process i flera delstater styrs av legislaturen vilken består av politiska representanter från i synnerhet tvåpartisystemet leder detta till att partierna kan manipulera valdistrikt för att erhålla en oproportionerligt stor del av mandaten i relation till antal totala röster (McDonald 2009, s. 69-72). Trots att detta är ett nollsummespel av tvåpartisystemet som framförallt sker på bekostnad av varandra, skadar detta även tredjepartiernas chanser i federala val. McDonald lyfter fram tendensen att tredjepartiernas väljarbas oftast är utspridd och inte har goda chanser att uppnå en majoritet i enstaka distrikt, vilket delvis talar för att Duvergers lags mekaniska effekt har en viss påverkan, men även vikten av distriktens utformning (McDonald 2009, s. 69). Vidare menar McDonald att omritning aldrig missgynnar båda partierna samtidigt, utan antingen gynnar det ett parti, eller så lyckas båda sidor komma överens om en kompromiss som skyddar tvåpartisystemets intressen och marginaliserar tredjepartier (Ibid.). Genom att skapa superdistrikt som kan garantera en pluralitet åt ett parti, skapar tvåpartisystemet ytterligare hinder för tredje partier att vinna mandat.

Micromega-regeln och rational choice theory erbjuder flera intressanta perspektiv på detta. Som tidigare hänvisat, förklarar Benoit att partiernas huvudmål är att maximera fördelningen av sina mandat (Benoit 2004; 2007; Colomer 2017, s. 77). Agerandet från tvåpartisystemet kan förstås som rationellt då båda sidor agerar utifrån sitt egna intresse för att avancera sina politiska mål, vilket i detta fallet är mandatfördelningen. Genom att stifta lagar för att ändra legislaturens utformning, påverkar partisystemet även valsyste- met i linje med micromega-regelns utläggningar. Valresultaten förblir fördelade framförallt mellan två partier, inte endast på grund av Duvergers lag, men även på grund av att partisystemet stiftar lagar som förstärker effekterna av denna samt tvåpartisystemets stabilitet. Från ett väljarperspektiv blir det ännu mindre rationellt att rösta på ett tredjeparti då kostnaden

(personens röst) är högre än den potentiella vinsten (att denna röst återspeglas i politiken genom att partiet personen röstat på erhåller ett eller flera mandat i legislaturen) i de allra flesta fall.

5. Sammanfattande diskussion

Tredjepartier i USA utmanas av flera institutionella faktorer i deras kandidatur i federala val. Först och främst skapar det majoritära valsystemet i enmannakretsar ogynnsamma förutsättningar för att mer än två partier ska kunna få genomslag i politiken i landet. Detta på grund av Duvergers lags mekaniska och psykologiska effekter. Vidare har koncept som kampanjfinansiering, incumbency advantage, tillgång till valsedlar och omritning av distrikt en noterbar negativ effekt på tredjepartiernas chanser att bli invalda. Trots att Duvergers hypotes har används som huvudförklaring för liknande fall i stora delar av tidigare forskning kring fenomenet och visar en stor validitet och reliabilitet i sitt svar, har hypotesen vissa svagheter. Den genomgående nackdelen med Duvergers lag är dess naivitet kring hur partisystemet kan utnyttja det existerande valsystemet till sina fördelar, vilket får effekten att a) partisystemet blir starkare och b) valsystemet blir starkare. Relationen mellan parti- och valsystem kan förstås som ömsesidigt förstärkande och beroende av varandra.

Vår analysdel att det finns andra teorier och koncept som ytterligare kan förklara denna kontext: micromega-regeln och rational choice theory.

Micromega-regelns perspektiv visar ett tredjepartiernas misslyckande i federala val i USA i liknande grad också kan bero på partisystemets utformning i form av lagar som Demokraterna och Republikanerna stiftat vilket fått effekten att stärka deras positioner och marginaliserat tredjepartiernas möjligheter. Teorin om rational choice visar hur detta agerande kan tolkas som ett rationellt handlande utifrån egenintresse för att uppnå vissa mål, i detta fall i form av mandatfördelning.

Uppsatsens resultat visar att detta är ett mångfacetterat fenomen som inte kan täckas med hjälp av en teori eller förklaringsmodell, utan kräver analys från flera olika infallsvinklar för att komma åt kärnan och bredden av analysämnet. Vi anser att de existerande konceptet och hinder som idag hindrar tredjepartier i USA är tillräckligt substantiella och institutionella att de inte enbart kan förklaras med Duvergers lag. Detta går att sammanfattas genom att

citera Lewis-Beck & Squire, två framstående forskare inom parti- och valsystems forskning, och deras tankar kring Duvergers lags inflytande: "Duvergers Law, as powerful as it is, does not by itself totally determine a two-party system, and thus end major-party concerns over third-party encroachment" (Lewis-Beck & Squire 1995 s. 427).

Dessa faktorer har resulterat i att tredjepartier i USA inte fått någon sorts substantiell representation i federala val i USA i över 80 år - en tendens som lär fortsätta om nuvarande omständigheter inte förändras. Baserat på tidigare forskning och även vår analys så är det en mycket tydlig slutsats: tredjepartier förblir den eviga bronsmedaljören i ett systematiskt upplagt tvåmannalopp.

6. Slutord

Denna text inbjuder ytterligare forskning kring tredjepartiernas position i amerikansk federal politik. Ett särskilt avseende som denna uppsats inte behandlat, men som skulle kunna ha en betydlig påverkan på fenomenet är USAs elektorskollegium vid presidentval - ett system som

inte återfinns i andra liknande system som Storbritannien och Kanada, vilket kan ha en viss betydelse. Vidare rekommenderar vi att ytterligare forskning kan läggas på att undersöka hur diverse huvudpartierna är i sina åsikter - finns det ett multipartisystem inom tvåpartisystemet? Slutligen så bidrar vår analys med en grund till ytterligare forskning rörande ett demokratiskt underskott i det amerikanska politiska systemet samt hur kapitalismen påverkar ett politiskt system men också hur ett tvåpartisystem kan påverka demokratin.

7. Referenser

Böcker

Bowler, S., Blais A., Grofman, B. 2009 (red.) *Duverger's Law of Plurality Voting*. New York: Springer.

Colomer, Josep M. (red.), 2004. *The Handbook of Electoral System Choice*. London: Palgrave Macmillan.

Colomer, Josep M. i *The Oxford Handbook of Electoral Systems*. Oxford University Press, 2017.

Duverger, Maurice, 1951. *Les Partis Politiques*. Paris: Librairie Armand Colin.

Duverger, Maurice, 1959. *Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State*. Wiley.

Esaiasson, Peter – Giljam, Mikael – Oscarsson, Henrik – Towns, Ann – Wängnerud, Lena, 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts juridik.

Schraufnagel, Scot, 2011. *Third Party Blues: The Truth and Consequences of Two-Party Dominance*. Routledge.

Vetenskapliga artiklar

Abramson, PR., Aldrich, JH., Paolino, P., Rohde, DW. (1995). "Third Party and Independent Candidates in American Politics: Wallace, Anderson and Perot". *Political Science Quarterly*, vol. 110, no. 3, s. 349-367.

Alvarez, MR. Nagler, J. (1995). "Economics, Issues, and the Perot Candidacy: Voter Choice in the 1992 Presidential Election". *American Journal of Political Science*, vol. 39, no. 3, s. 714-744.

Benoit, Kenneth. (2004) "Models of Electoral System Change." *Electoral Studies* vol. 23, s. 363–389.

- Benoit, K. (2006). "Duverger's Law and the Study of Electoral Systems". *French Politics* vol. 4, s. 69-83.
- Benoit, Kenneth (2007). "Electoral Laws as Political Consequences: Explaining the Origins and Change of Electoral Institutions." *Annual Review of Political Science*, vol. 10 s. 363–390.
- Blais, A. (2016). "Is Duverger's law valid?" *French Politics* vol. 14, s. 126-130.
- Burden, CB. (2001) "Did Ralph Nader Elect George W. Bush? An Analysis of Minor Parties in the 2000 Presidential Election".
- Collet, C. (1996). "Third Parties and the Two-Power System". *Public Opinion Quarterly*, vol. 60, no. 3, s. 431-449.
- Colomer, JM. (2005) It's Parties that Choose Electoral Systems (Or, Duverger's Laws Upside Down). *Political Studies*, vol. 53, Issue 1.
- Cox, GW. Katz, JN. (1996). "Why did the Incumbency Advantage in U.S. House Elections Grow? *American Journal of Political Science*, vol. 40, no. 2, s. 478-497.
- Downs, A. (1957). An Economic Theory of Political Action in a Democracy. *Journal of Political Economy*, vol. 65, no. 2, s. 135-150.
- Eisner, KD. (1993) "Non-Major-Party Candidates and Televised Presidential Debates: The Merits of Legislative Inclusion". *University of Pennsylvania Law Review*, vol. 141, s. 973-1027.
- Gerring, J. (2005). "Minor Parties in Plurality Electoral Systems". *Party Politics*, vol. 11, issue 1, s. 79-107.
- Herron, MC., Lewis, JB. (2006) "Did Ralph Nader Spoil a Gore Presidency? A Ballot-Level Study of Green and Reform Party Voters in the 2000 Presidential Election". *Quarterly Journal of Political Science* 2(3).
- Hirano, S., Snyder Jr. JM (2007). "The Decline of Third-Party Voting in the United States". *The Journal of Politics*, vol. 69, No. 1, s. 1-16.
- Lewis-Beck, M., Squire, P. (1995) "The Politics of Institutional Choice: Presidential Ballot Access for Third Parties in the United States" *British Journal of Political Science*, vol. 25, no. 3 s. 419-427.
- Monroe, KR. (2001). Paradigm Shift: From Rational Choice to Perspective. *International Political Science Review*, vol 22, no. 2, s. 151-172.

Petracca, MP. (1991). The Rational Choice Approach to Politics: A challenge to Democratic Theory. *The Review of Politics*, vol. 53, no. 2, s. 289-319.

Simon, H.A. (1984). "Human Nature in Politics: The Dialogue of Psychology with Political Science." *American Political Science Review*, 79: 293-304.

Övriga källor

Citizens United v. FEC :: 558 U.S. 310 (2010).

Federal Election Commission (FEC) “*Public funding of presidential elections*” 2021.

<https://www.fec.gov/introduction-campaign-finance/understanding-ways-support-federal-candidates/presidential-elections/public-funding-presidential-elections/> Hämtad: 2023-05-17

Federal Election Commission (FEC) “*Receiving a public funding grant for the general election*” 2021

<https://www.fec.gov/help-candidates-and-committees/understanding-public-funding-presidential-elections/receiving-public-funding-grant-for-general-election/> Hämtad: 2023-05-14

Los Angeles Times, “*Perot Spent \$56 Million of Own, \$4.5 Million in Loans on Race*” 1992

<https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1992-12-05-mn-1144-story.html> Hämtad: 2023-05-19

Obama, B. 2010. State of the Union Address.

The New York Times, “*THE 1992 CAMPAIGN: On the Trail; POLL GIVES PEROT A CLEAR LEAD*” 1992

<https://www.nytimes.com/1992/06/11/us/the-1992-campaign-on-the-trail-poll-gives-perot-a-clear-lead.html> Hämtad: 2023-05-18

United States Senate: List Senators Representing Third or Minor Parties, 2023

<https://www.senate.gov/senators/SenatorsRepresentingThirdorMinorParties.htm> Hämtad: 2023-05-18

